

POZNÁVÁME SVŮJ REGION

Radňoveská náves s kapličkou a víceúčelovou budovou obec. úřadu.

FOTO: ING. ALOIS KOUKOLA, CSc

Chlouba hasičů i celé obce - vzorně udržovaná koňská ruční stříkačka.

FOTO: Z KNIHY HISTORICKÉ STŘÍKAČKY

RADŇOVES

Obec Radňoves – jediná toho názvu v České republice, leží v severním cípu našeho regionu a je od Velké Bíteše vzdálena asi 14 km. Nachází se v údolí poněkud otevřeném na východ, v nadmořské výšce 540 m. Původně se jmenovala „Radina ves“, snad podle zřejmější pověsti o hradu, který před mnoha lety stával na „Věpustcích“ (dnešní samotě), a když pod ním vystavěli vesnici, začali jí prý říkat „Hradní ves“.

V době historicky nedávné měla půdorys okrouhlý, s návisí téměř uzavřenou, s domy těsně vedle sebe, obráceným průčelím na náves a skoro všechny měly před sebou zahrádky. V roce 1769 byla uprostřed obce postavena zvonička (viz foto).

Vývoj obce zjiitelný v průběhu staletí: Počátkem 17. století bylo v obci 9 domů, po pustošící třicetileté válce (1618 – 1648) zůstalo 8 domů obydlených a 1 prázdný. Na přelomu 19. a 20. století to už bylo 28 domů s 217 obyvateli. Dnes má Radňoves 107 obyvatel.

S obcemi Heřmanov, Nová Ves, (Radňoves) a Vidonín tvoří jakoby náhrdelník rozprostřený po okružní silnici. Na něm jsou jednotlivé obce umístěny jako korálky v téměř pravidelném rozestupu 1 km. Doplňně Milešínem a Bojanovem tvoří Heřmanovskou farnost.

První písemné zmínky o obci pochází již ze 13. století. Roku 1269 daroval Radňoves Smil z Lichtenburka Žďárskému klášteru. V polovině 14. století náležela k panství Křižanovskému. Od roku 1365 byl jejím majitelem Jindřich z Osového, který ji prodal Hroznatovi z Cholův. Ke konci 14. století jsou jako majitelé uváděni vládkové z Radňovsi: 1385 – 1407 Mikuláš, 1437 – 1447 Smil, 1455 Jan Starší a r. 1480 Jan Mladší, po něm ji zdědila jeho sestra Kateřina a po ní její syn Václav. V roce 1589 je už uváděna k Mitrovu. Pravděpodobně po bělohorské porážce roku 1620 se Radňovesští spolu s Novoveskými stali poddanými cizího šlechtice, svobodného pána Filipa z Toussaintů, pána na Mitrově, Moravci a rakouském Schenau. V ústním podání se dochovala zvěst, že blízká pevnost Horka byla spojena podzemní chodbou právě s Mitrovem.

V této historické rekapitulaci je nutné zmínit i školství. Do roku 1873 byla obec „příškolená“ do Heřmanova. V roce 1874 byla založena a postavena škola nová. Prvním učitelem byl Bohumil Plecháč (1875 – 1879), který založil školní knihovnu.

Obec měla, a má dodnes, i svoji přezdívku, podle které jsou Radňovesští svými dobrými sousedy hanlivě nazýváni „kolomazníci“. Pravděpodobně se v obci vařila kolomaz.

Z novější historie je třeba zmínit založení společného hasičského sboru s obcí Vidonín v roce 1894, který trval až do roku 1927, kdy došlo k jeho rozdělení. Činnost hasičů je v novější i současné historii obce vůbec slavnou kapitolou. První stříkačka byla zakoupena již v roce založení a po rozdělení v roce 1927 si Radňovesští zakoupili svoji vlastní, ruční čtyřkolovou záprahovou, od firmy F. Smejkal. S touto nádhernou, vzorně udržovanou „koňskou stříkačkou“ šíří čest a slávu své obce dodnes (viz foto). Zúčastnili se s ní natáčení filmu „Andělské oči“, natáčení televizní reklamy na pivo Prazdroj, byla vystavena na Všeobecné výstavě v Praze v roce 1992 i na evropském setkání hasičů „Pyrometing“ v Brně. I v současné době družstvo mužů pilně cvičí a dosahuje slušných výsledků na hasičských soutěžích.

V první polovině minulého století si obyvatelé, pracující převážně v zemědělství, dokázali najít čas i na společnou zábavu. Hasiči pořádali hody, vinobraní, taneční zábavy a také škola se se svou knihovnou podílela na zpestření života občanů. Tento rodný život byl narušen II. světovou válkou. I po jejím skončení pracovala většina rodin převážně v zemědělství.

V roce 1957 bylo založeno jednotné zemědělské družstvo. Byl postaven krávin, vepřín, sklep na brambory a velká kolna. Po jeho sloučení s dalšími obcemi Žďárceka

byl postaven objekt na výrobu Plastonitu, současně využíváný pro soukromé podnikání.

Občané si svépomocí vybudovali vlastní vodovod, který je dnes napojený na mostištský přivaděč. V nedávné době byla obec plynofikována. O pracovitosti obyvatel a zájmu zastupitelstva svědčí i pěkná a prostorná budova obecního úřadu (viz foto), ve které je v suterénu umístěna hasičská zbrojnice s klubovnou, v přízemí kancelář obecního úřadu s prodejnou smíšeného zboží a v 1. poschodí zasedací místnost. Občanům slouží i veřejný areál s tanečním parketem a dětským hřištěm. Obec řídí devítileté zastupitelstvo v čele se starostou Milanem Kubičkem.

Alois Koukola

NABÍDKA PROGRAMŮ A AKCÍ

Neděle dne 1. října 2006 v 16 hodin

Kostel sv. Jana Křtitele

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ – SEJDEME SE V NEBI

Srdečně vás zveme na divadelní představení mladých z farnosti Brno – Lesná

Sobota dne 7. října 2006

Sportovní hala ve Velké Bíteši

TURNAJ V NOHEJBALU

Přihlášky přijímá Luděk Káňa – tel.: 775 333 450. Bližší informace na plakátech

Organizuje TJ Spartak

Sobota dne 7. října 2006 od 14 hodin

MŠ Masarykovo náměstí

OPLÉTÁNÍ PEDIKEM – POKROČILÍ

Výroba dekorativního košíku s uchem

Neděle dne 8. října 2006, v 8 hodin

Odjezd od České spořitelny

SENIORKLUB

Zahájení již sedmé sezony pravidelného nedělního plavání

Sobota dne 14. října 2006 od 14 hodin

MŠ Masarykovo náměstí

OPLÉTÁNÍ PEDIKEM – ZAČÁTEČNÍCI

Výroba servírovacího tácu

Úterý dne 17. října 2006 od 15.00

Mateřská škola U Stadionu

DRAKIÁDA (kopec na Babinci)

Úterý dne 17. října 2006 od 15 do 17 hodin

MŠ Masarykovo náměstí

BABY CLUB

Hrací odpoledne pro děti od 2 do 6 let